

**UCHWAŁA Nr LVI/410/2023
RADY GMINY ZARZECZE
z dnia 29 grudnia 2023r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r., poz. 40 ze zm.) oraz art. 176 ust. 1 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r., poz. 1426 ze zm.)

Rada Gminy Zarzecze uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zarzecze.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

URZĄD GMINY ZARZECZE
M. Bywa
2023.12.29

Załącznik
do Uchwały Nr LVI/410/2023
Rady Gminy Zarzecze
z dnia 29 grudnia 2023r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE ZARZECZE NA LATA 2024 – 2026

Spis treści

Wstęp	3
I. PODSTAWY PRAWNE DO REALIZACJI PROGRAMU:.....	4
II. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY ZARZECZE	5
III. ZASOBY GMINY ZARZECZE W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:	12
IV. ANALIZA SWOT.....	12
V. CEL GŁÓWNY:	15
VI. ADRESACI PROGRAMU.....	19
VII. REALIZACJA PROGRAMU	19
VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU	19
IX. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	19

Wstęp

Opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny wynika z obowiązku prawnego nałożonego na samorząd gminny na mocy art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r, poz. 1426). Preambuła do w/w ustawy wskazuje jednoznacznie, że podstawą oddziaływań powinno być dziecko i jego rodzina, a (...) skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (...)

Ustawodawca nałożył obowiązki związane ze wspieraniem rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w szczególności na samorząd gminny wskazując, że przedmiotowe wsparcie ma być prowadzone w formie pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zarzecze jest wzmocnienie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną na terenie gminy Zarzecze w latach 2024-2026

Program określa działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze jak i działania profilaktyczne. Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Rodzina najsilniej oddziałuje na kształtowanie się osobowości dziecka, tworzenie jego systemu wartości i wiary we własne możliwości, dlatego ważnym zadaniem jest wspieranie rodziny, aby funkcjonowała prawidłowo i swoje funkcje wypełniała jak najlepiej.

Działalność profilaktyczna to zapobieganie negatywnym skutkom, dlatego ważne jest upowszechnianie działań ukierunkowanych na wspieranie rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Do osiągnięcia tego celu niezbędna jest ścisła współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami oraz wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny.

Jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Alkoholizm, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-

wychowawczych, bezrobocie, brak wystarczających środków finansowych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Praca z rodziną powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadre, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Aby osiągnąć zamierzone w programie cele w jego realizację powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które w zakresie swoich działań mają wspierać dzieci i rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z innymi dokumentami programowymi opracowanymi na szczeblu krajowym i regionalnym, w tym między innymi Uchwałą nr XXXVII/603/21 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 31 maja 2021r. w sprawie uchwalenia programu „Samorząd dla Rodziny - Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2030”.

I. PODSTAWY PRAWNE DO REALIZACJI PROGRAMU:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2023r., poz. 1426)
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 901 ze zm.),
- c) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zarzecze,
- d) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249 ze zm.),
- e) ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 2151 ze zm.),

f) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.Dz. U. z 2023r., poz. 1939 ze zm.).

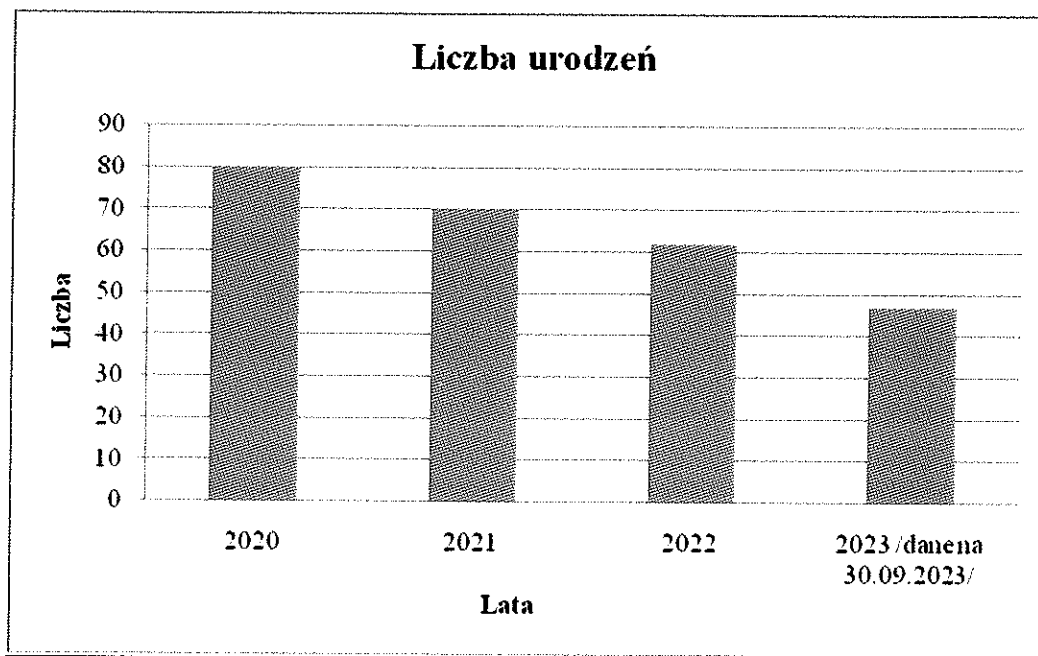
g) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z e zm.).

II. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY ZARZECZE

Na podstawie danych z Urzędu Gminy Zarzecze – Ewidencja Ludności liczba mieszkańców gminy Zarzecze przedstawia się następująco:

- na dzień 31.12.2020r. - 7207 mieszkańców
- na dzień 31.12.2021r. – 7162 mieszkańców
- na dzień 31.12.2022r. – 7176 mieszkańców
- na dzień 30.09.2023r. – 7162 mieszkańców

Z przedstawionych danych wynika, iż liczba mieszkańców gminy Zarzecze zmniejszyła się.

Na podstawie danych przedstawiających demografię gminy Zarzecze wynika, że w roku 2020 urodziło się - 80 dzieci, w roku 2021 - 70 dzieci, w roku 2022 - 62 dzieci, w roku 2023 /na dzień 30.09.2023r./ - 47 dzieci. Z powyższych danych wynika, że liczba urodzeń dzieci w gminie Zarzecze spada.

Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Zarzecze zarejestrowanych z Powiatowym Urzędzie Pracy w Przeworsku przedstawia się następująco:

- na dzień 31.12.2020r. – 354 osób, w tym 203 kobiety, z tym z prawem do zasiłku 67 ogółem, w tym kobiet - 36

- na dzień 31.12.2021r. – 375 osób, w tym 222 kobiety, z tym z prawem do zasiłku 60 ogółem, w tym kobiet – 32
- na dzień 31.12.2022r. – 342 osób, w tym 198 kobiety, z tym z prawem do zasiłku 58 ogółem, w tym kobiet – 36
- na dzień 30.09.2023r. – 314 osób, w tym 177 kobiety, z tym z prawem do zasiłku 51 ogółem, w tym kobiet – 30

Analizując te dane wynika, iż liczba osób bezrobotnych w roku 2022 spadła w porównaniu z rokiem 2020 i 2021, jak również liczba osób z prawem do zasiłku zmniejszyła się z roku na rok. Zgodnie z posiadaną informacją z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Przeworsku z terenu gminy Zarzecze liczba rodzin objętych nadzorem kuratora przedstawia się następująco:

- stan na dzień 31.12.2020r - 6 rodzin
- stan na dzień 31.12.2021r –6 rodzin
- stan na dzień 31.12.2022r –14 rodzin
- stan na dzień 30.09.2023r – 11 rodzin

Według w/w danych liczba rodzin objętych nadzorem kuratora zwiększyła się znacznie w roku 2022.

Poradnictwem specjalistycznym w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Przeworsku z terenu gminy Zarzecze skorzystało w latach:

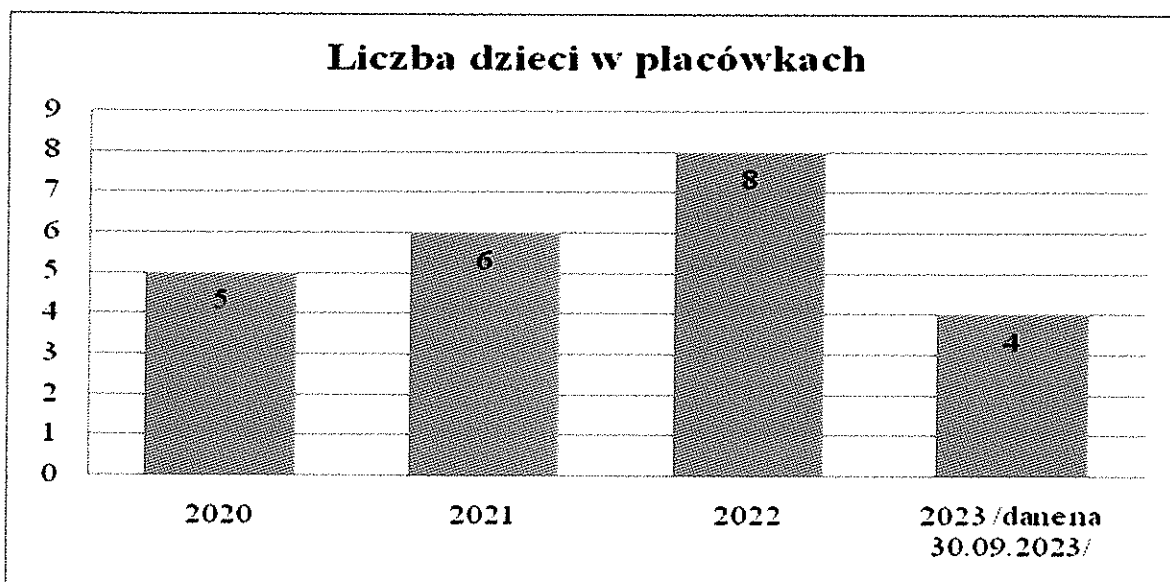
- 2020r - 98 osób
- 2021r – 134 osób
- 2022r – 140 osób
- stan na dzień 30.09.2023r – 90 osób

Na podstawie w/w danych wynika, że wzrosło poradnictwo specjalistyczne.

Na podstawie danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Przeworsku wynika, iż liczba rodzin zastępczych /spokrewnionych, niezawodowych/ z terenu gminy Zarzecze przedstawia się następująco:

- w roku 2020 – 3 rodziny,
- w roku 2021 – 3 rodziny
- w roku 2022 – 3 rodziny
- stan na dzień 30.09.2023r – 3 rodziny

Powyższe dane wskazują, że liczba rodzin zastępczych utrzymuje się na jednakowym poziomie.

Liczba dzieci z terenu gminy Zarzeczce umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej:

- w roku 2020 – 5 dzieci,
- w roku 2021 – 6 dzieci
- w roku 2022 – 8 dzieci
- stan na dzień 30.09.2023r – 4 dzieci

Powyższe dane wskazują, że liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zmniejszyła się.

Z danych przedstawionych przez Zespół Obsługi Szkół i Jednostek Budżetowych w Zarzeczcu wynika, że:

liczba dzieci uczęszczających do przedszkola i oddziałów przedszkolnych:

- 2020 rok – 50 dzieci do przedszkola, 154 dzieci do oddziałów przedszkolnych
- 2021 rok – 100 dzieci do przedszkola, 160 dzieci do oddziałów przedszkolnych
- 2022 rok – 119 dzieci do przedszkola, 143 dzieci do oddziałów przedszkolnych
- Na dzień 30.09.2023r. – 100 dzieci do przedszkola, 173 dzieci do oddziałów przedszkolnych

Powyższe dane wskazują, że znacznie wzrosła liczba dzieci w roku 2021 uczęszczających do przedszkola, zwiększa się też liczba dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych

Liczba uczniów w szkołach na terenie gminy Zarzecze przedstawia się następująco:

- rok 2020 – 545 uczniów szkół podstawowych, 203 uczniów szkoła ponadpodstawowa,
- rok 2021 – 534 uczniów szkół podstawowych, 278 uczniów szkoła ponadpodstawowa
- rok 2022 – 489 uczniów szkół podstawowych, 357 uczniów szkoła ponadpodstawowa
- na dzień 30.09.2023r. – 497 uczniów szkół podstawowych, 454 uczniów szkoła ponadpodstawowa

Z powyższych danych wynika, że liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie gminy Zarzecze co roku maleje, natomiast znacznie zwiększyła się liczba uczniów szkół ponadpodstawowych

Na terenie gminy Zarzecze od 2018r. funkcjonuje Żłobek w Zarzeczcu, zaś od 2021r. z filią w Roźniatowie, który przeznaczony jest dla 32 dzieci, wszystkie miejsca w Żłobku są zajęte, dodatkowo jest lista rezerwowa.

Z analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczcu wynika, że liczba rodzin objętych pomocą w ramach świadczeń pieniężnych i niepieniężnych przedstawia się następująco:

- w roku 2020 – 116 rodzin, liczba osób w rodzinach 294 co stanowi 4,08% mieszkańców gminy Zarzecze,
- w roku 2021 – 105 rodzin, liczba osób w rodzinach 253 co stanowi 3,53% mieszkańców gminy Zarzecze,
- w roku 2022 – 90 rodzin, liczba osób w rodzinach 248 co stanowi 3,46% mieszkańców gminy Zarzecze,
- stan na dzień 30.09.2023r - 77 rodzin, liczba osób w rodzinach 200 co stanowi 2,79% mieszkańców gminy Zarzecze.

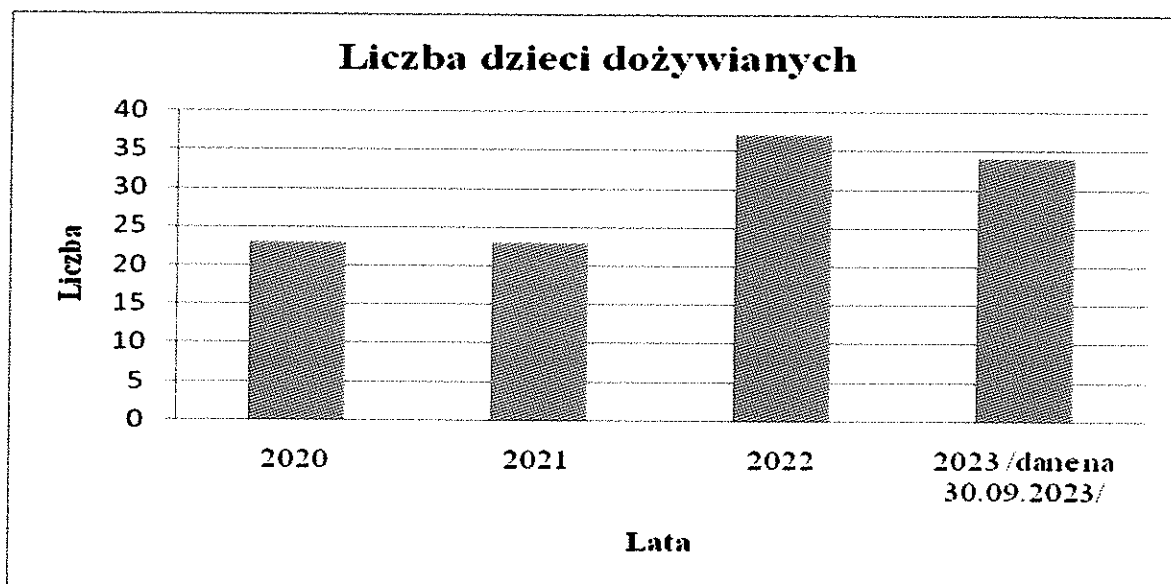
Pomoc została przyznana z następujących powodów:

Powody przyznania pomocy					
w roku 2020					
<i>bezrobocie</i>	<i>przemoc</i>	<i>niepełnosprawność</i>	<i>długotrwała choroba</i>	<i>bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (wielodzietność, rodziny niepełne)</i>	<i>alkoholizm</i>
50 rodzin	2 rodzin	58 rodziny	48 rodzin	25 rodzin	14 rodzin
w roku 2021					
49 rodzin	2 rodziny	49 rodzin	42 rodzin	22 rodzin	15 rodzin
w roku 2022					

47 rodziny	1 rodzina	48 rodzin	29 rodzin	16 rodzin	13 rodzin
w roku 2023 - stan na dzień 30.09.2023r.					
25 rodziny	1 rodzina	35 rodzin	26 rodzin	14 rodzin	8 rodzin

Liczba rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczcu nieznacznie spadła, główną przyczyną korzystania z pomocy jest niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba.

Liczba rodzin objętych pracą socjalną: w roku 2020 - 198 rodzin, zaś w roku 2021 – 250 rodzin, w roku 2022 – 198 rodzin, w roku 2023 na dzień 30.09.2023r. – 83 rodziny

Liczba dzieci objętych dożywianiem w szkołach:

- w roku 2020 – 23 dzieci
- w roku 2021 – 23 dzieci
- w roku 2022 – 37 dzieci
- stan na 30.09.2023r – 34 dzieci

Liczba dzieci dożywianych w szkołach na terenie gminy Zarzeczce wzrosła. Na terenie gminy Zarzeczce w każdej szkole prowadzone jest dożywianie, dożywianiem są objęte również dzieci w szkołach ponadpodstawowych .

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” była przyznawana również pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności:

- w roku 2020 dla - 55 rodzin,

- w roku 2021 dla - 67 rodzin
- w roku 2022 dla – 45 rodzin
- 30.09.2023r dla - 27 rodzin

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że liczba rodzin korzystających z zasiłku celowego na zakup żywności jest zmienna, najwięcej rodzin skorzystało w roku 2021.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu zatrudniał na umowę zlecenie asystenta rodziny, który:

- w roku 2020 pracował z 4 rodzinami, liczba dzieci w rodzinach 12
- w roku 2021 pracował z 3 rodzinami, liczba dzieci w rodzinach 12
- w roku 2022 pracował z 3 rodzinami, liczba dzieci w rodzinach 8
- w roku 2023 asystent pracował z 3 rodzinami do 30.06.2023r., w drugim półroczu usługa nie jest świadczona, ponieważ brak chętnych osób, w związku z powyższym w rodzinach prowadzona jest pogłębiona praca socjalna przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczcu

Na terenie gminy Zarzeczce świadczona była bezpłatna pomoc psychologiczna w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zarzeczcu:

- w roku 2020 z pomocy psychologicznej skorzystało 7 osób,
- w roku 2021 z pomocy psychologicznej skorzystało 3 osoby,
- w roku 2022 z pomocy psychologicznej skorzystało 5 osób.

Gmina Zarzeczce/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu świadczył specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania, z których skorzystało:

- w roku 2020 - 8 osób, w tym 8 dzieci
- w roku 2021 - 7 osób, w tym 7 dzieci
- w roku 2022 - 9 osób, w tym 9 dzieci,
- w roku 2023r. - 7 osób, w tym 7 dzieci.

Na terenie gminy Zarzeczce realizowany jest program „Opieka wytchnieniowa”, z którego korzystają również rodziny dzieci niepełnosprawnych, w roku 2023 - 5 rodzin korzysta ze wsparcia.

Na terenie gminy Zarzeczce nie było zgłoszeń dotyczących rodzin wspierających.

Pomoc przyznawana w ramach świadczeń rodzinnych przedstawia się następująco:

<i>zasiłki rodzinne</i>	<i>fundusz alimentacyjny (liczba rodzin)</i>	<i>świadczenie pielęgnacyjne</i>	<i>zasiłki pielęgnacyjne</i>	<i>jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka</i>
rok 2020				
641 dzieci miesięcznie	11	59 osób miesięcznie	215 osób miesięcznie	65 osób
rok 2021				
530 dzieci miesięcznie	12	84 osób miesięcznie	217 osób miesięcznie	53 osób
rok 2022 (stan na 30.06.2022)				
452 dzieci miesięcznie	7	107 osób miesięcznie	225 osób miesięcznie	43 osób
rok 2023 (stan na 30.09.2023)				
344 dzieci miesięcznie	6	107 osób miesięcznie	228 osób miesięcznie	28 osób

Analizując powyższe dane wynika, że zarówno liczba osób pobierających zasiłki rodzinne, fundusz alimentacyjny jak również jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka znacznie co roku zmniejsza się. Wzrasta natomiast liczba osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne.

Z pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej skorzystało:

- w roku 2020 – 86 uczniów
- w roku 2021 – 42 uczniów
- w roku 2022 – 46 uczniów
- w roku 2023, dane na dzień 30.09.2023 – 21 uczniów

Analizując powyższe dane wynika, że liczba uczniów korzystających z tego typu pomocy znacznie zmniejszyła się.

Podsumowując dane można stwierdzić, że rodzi się mniej dzieci na terenie gminy Zarzecze, liczba uczniów w szkołach podstawowych maleje, ale znacznie zwiększyła się liczba uczniów w szkole ponadpodstawowej. Zmniejszyła się liczba rodzin korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczcu, zaś korzystających z pomocy w formie

pracy socjalnej wzrasta, najwięcej osób było w roku 2021. Wzrosła liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłków pielęgnacyjnych i świadczenia pielęgnacyjnego.

Na terenie gminy Zarzecze odbywają się również różne dodatkowe zajęcia, imprezy organizowane przez Gminę Zarzecze jak również szkoły, Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji, Centrum Kultury, Gminną Bibliotekę, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu.

Działania na rzecz mieszkańców, w tym rodzin z dziećmi podejmowane są również przez stowarzyszenia działające na terenie gminy Zarzecze.

Analizując można stwierdzić, iż pomimo różnej liczby osób korzystających z różnych form wsparcia gmina Zarzecze zapewnia mieszkańcom, w tym rodzinom z dziećmi wsparcie wszechstronne.

III. ZASOBY GMINY ZARZECZE W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:

Na terenie Gminy Zarzecze w budowę lokalnego systemu opieki nad dziećmi i rodzinami zaangażowani będą:

- Gmina Zarzecze
- Placówki oświatowe, w tym przedszkola
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu (GOPS)
- Centrum Kultury w Zarzeczu (CK)
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji (GOSiR)
- Publiczny Żłobek w Zarzeczu
- Gminna Biblioteka Publiczna w Zarzeczu
- Organizacje pozarządowe

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest efektywną metodą pozwalającą na identyfikację słabych i silnych stron sfery wsparcia rodziny w Gminie Zarzecze oraz szans i zagrożeń, jakie przed nią stoją.

Analiza SWOT składa się z czterech grup czynników:

- mocnych stron - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony sfery wspierania rodziny i które należy wykorzystane sprzyjać będą jej rozwojowi,
- słabych stron - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony sfery wspierania rodziny i które niewyeliminowane stanowią będą barierę jej rozwoju,

- szans - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, mogą sprzyjać rozwojowi sfery wspierania rodziny,
- zagrożeń - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenia dla rozwoju sfery wspierania rodziny.

WYNIKI ANALIZY SWOT W OBSZARZE WSPIERANIA RODZINY

<i>MOCNE STRONY</i>	<i>SŁABE STRONY</i>
<ul style="list-style-type: none"> - doświadczenie GOPS i innych jednostek w realizacji projektów obejmujących wsparciem rodziny z dziećmi, - wysokie kwalifikacje osób pracujących w zakresie wsparcia rodzin z dziećmi - coraz lepsza sytuacja finansowa rodzin, - dostęp rodzin, dzieci i młodzieży do bogatej bazy sportowo - rekreacyjnej, placówek kultury, - zatrudnienie w szkołach psychologów i pedagogów, - zapewnienie opieki w żłobku, przedszkolach, - organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy przez jednostki organizacyjne i stowarzyszenia 	<ul style="list-style-type: none"> - niskie zainteresowanie sektora pozarządowego realizacją usług społecznych w obszarze wspierania rodziny na terenie gminy, - niewystarczająca oferta specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla osób mających trudności opiekuńczo – wychowawcze, - trudności w dostępie do specjalistycznego wsparcia (długi czas oczekiwania, wykluczenie komunikacyjne/ transportowe), - brak doświadczeń w zlecaniu podmiotom z sektora pozarządowego przedsięwzięć w zakresie wspierania rodziny, - brak kompleksowej informacji o formach wsparcia dla osób mających trudności w opiece i wychowaniu, - brak osób do świadczenia usługi jako asystent rodziny jak również częsta rotacja tych osób - niechęć do zmian i przewycięzania trudności wychowawczych, korzystania ze specjalistycznego wsparcia,
<i>SZANSE</i>	<i>ZAGROŻENIA</i>

<ul style="list-style-type: none"> - możliwość sięgania po środki na rozwój usług społecznych w zakresie wspierania rodziny w nowej perspektywie finansowej UE, - coraz większa świadomość na temat możliwości i zadań asystenta rodziny, - zmiany w przepisach prawa w zakresie wspierania rodzin, - możliwość korzystania z pomocy pedagogicznej i psychologicznej w placówkach oświatowych	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie koszty specjalistycznej pomocy i wsparcia, - niekorzystne warunki zatrudnienia w usługach społecznych, które mogą powodować niedobory kadrowe lub wypalenie zawodowe kadr pracujących w obszarze wspierania rodziny, - trudności w dostępie do pomocy psychiatrycznej i psychologicznej, - wielopropblemowość w rodzinach, - niska świadomość rodziców w zakresie problemów w wychowywaniu dzieci.
--	--

V. CEL GŁÓWNY:

WZMOCNIENIE SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ NA TERENIE GMINY ZARZECZE W LATACH 2024-2026

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. INTENSYFIKACJA DZIAŁAŃ W OBSZARZE WSPIERANIA RODZINY W OPIECE I WYCHOWANIU DZIECI

2. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI WSPARCIA DLA RODZIN DOŚWIADCZAJĄCYCH TRUDNOŚCI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH

3. DOSKONALENIE I POSZERZENIE LOKALNEGO SYSTEMU WSPARCIA RODZINY

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. INTENSYFIKACJA DZIAŁAŃ W OBSZARZE WSPIERANIA RODZINY W OPIECE I WYCHOWANIU DZIECI

Lp.	Zadania	Wskaźniki	REALIZATOR	Termin realizacji
1.1	Zapewnienie opieki dla dzieci do lat 3 w żłobku.	liczba dzieci objętych opieką w żłobku	Urząd Gminy, Publiczny Żłobek,	2024-2026
1.2	Zapewnienie opieki i wychowania dzieci w wieku od 3 do 6 lat w przedszkolach	liczba dzieci objętych opieką i wychowaniem w przedszkolach,	Urząd Gminy, przedszkola, szkoły	2024-2026
1.3	Kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego poprzez upowszechnianie i organizowanie zajęć pozalekcyjnych i	– liczba dzieci objętych zajęciami pozalekcyjnymi, – liczba dzieci objętych zajęciami pozaszkolnymi o charakterze kulturalnym	Gmina Zarzecze placówki oświatowe Centrum Kultury (CK)	2024-2026

	pozaszkolnych dla dzieci i ich rodzin	<ul style="list-style-type: none"> – liczba dzieci objętych zajęciami pozaszkolnymi o charakterze sportowym, rekreacyjnym i turystycznym, – liczba zajęć, w których brali udział rodzice z dziećmi 	Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji (GOSiR) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) Gminna Biblioteka Publiczna w (GBP) organizacje pozarządowe	
1.4	Prowadzenie zajęć/spotkań/warsztatów/konferencji wzmacniających kompetencje opiekunów – wychowawców rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> – liczba rodziców, którzy wzięli udział w spotkaniach/warsztatach/zajęciach/konferencjach, – liczba zorganizowanych zajęć/spotkań/warsztatów / konferencji, których celem jest wzmocnienie kompetencji opiekunów – wychowawców, 	placówki oświatowe, Gmina Zarzecze GOPS,	2024-2026
1.5	Umożliwienie wypożyczenia pozycji książkowych/poradników dotyczących wychowania dzieci i radzenia sobie z trudnościami opiekunów – wychowawcami.	<ul style="list-style-type: none"> – liczba dostępnych pozycji książkowych, poradników dotyczących wychowania dzieci i radzenia sobie z trudnościami opiekunów – wychowawcami, – liczba wypożyczeń pozycji książkowych, poradników dotyczących wychowania dzieci i radzenia sobie z trudnościami opiekunów – wychowawcami, 	GBP	2024-2026

2. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI WSPARCIA DLA RODZIN DOŚWIADCZAJĄCYCH TRUDNOŚCI OPIEKUNÓW – WYCHOWAWCZYCH

Lp.	Zadania	Wskaźniki	REALIZATOR	Termin realizacji
2.1	Udzielanie pomocy socjalno – bytowej dla rodzin z dziećmi w celu zaspokojenia potrzeb.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono wsparcia z pomocy społecznej, - liczba dzieci objętych dożywianiem - liczba rodzin/ dzieci, którym przyznano stypendia i zasiłki szkolne, - liczba rodzin z dziećmi, 	GOPS,	2024-2026

		którym udzielono wsparcia z funduszu alimentacyjnego, - liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, - liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze w związku z opieką nad dzieckiem,		
2.2	Objęcie dziecka pomocą psychologiczno – pedagogiczną	- liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną,	placówki oświatowe,	2024-2026
2.3	Analiza diagnostyczna rodziny i środowiska rodzinnego pod kątem zaistniałych problemów i deficytów w sferze opiekuńczo – wychowawczej	- liczba rodzin objętych diagnozą	GOPS /Zespól do spraw asysty rodziny	2024-2026
2.4	Objęcie rodzin mających trudności opiekuńczo - wychowawcze wsparciem asystenta rodziny	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,	GOPS,	2024-2026
2.5	Świadczenie usług wspierających dla rodzin z dziećmi, w tym opieki wytchnieniowej, usług opiekuńczych, specjalistycznych, asystenckich	- liczba rodzin z dziećmi objętych usługami wspierającymi,	GOPS, organizacje pozarządowe,	2024-2026
2.6	Umożliwienie rodzicom mającym trudności opiekuńczo - wychowawcze korzystania z konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (socjalnego, pedagogicznego, psychologicznego i prawnego)	- liczb osób mających trudności opiekuńczo - wychowawcze, które skorzystały z poradnictwa/konsultacji, - liczba udzielonych porad i konsultacji,	GOPS, placówki oświatowe organizacje pozarządowe,	2024-2026
2.7	Umożliwienie rodzicom mającym trudności opiekuńczo - wychowawcze korzystania z terapii, mediacji	- liczba osób/ rodzin, które skorzystały z terapii, - liczba rodzin, które skorzystały z mediacji,	GOPS, organizacje pozarządowe,	2024-2026
2.8	Organizowanie spotkań rodzin z dziećmi, mających na celu wymianę ich doświadczeń wychowawczych, w tym w ramach grup wsparcia,	- liczba zorganizowanych spotkań rodzin z dziećmi, które miały na celu wymianę doświadczeń wychowawczych, - liczba utworzonych grup wsparcia,	GOPS, Placówki oświatowe organizacje pozarządowe,	2024-2026

	grup samopomocowych	- liczba utworzonych grup samopomocowych		
2.9	Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci	- liczba dzieci uczęszczających do placówki wsparcia dziennego,	GOPS, organizacje pozarządowe,	2024-2026
2.10	Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach, w których wszczęto procedurę Niebieskie Karty	- liczba rodzin z dziećmi, w których monitorowana była sytuacja w związku z występowaniem przemocy domowej	GOPS grupy diagnostyczno-pomocowe,	2024-2026
2.11	Objęcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej pomocą rodziny wspierającej	- liczba rodzin z dziećmi objętych rodziną wspierającą - liczba rodzin wspierających	GOPS,	2024-2026

3. DOSKONALENIE I POSZERZENIE LOKALNEGO SYSTEMU WSPARCIA RODZINY

Lp.	Zadania	Wskaźniki	REALIZATOR	Termin realizacji
3.1	Zapewnienie szkoleń w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną.	- liczba osób które uczestniczyły w szkoleniu dotyczącym wspierania rodziny,	GOPS, placówki oświatowe,	2024-2026
3.2	Organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających	- liczba zorganizowanych szkoleń,	GOPS,	2024-2026
3.3	Upowszechnianie superwizji dla osób bezpośrednio zaangażowanych we wsparcie dzieci i rodzin mających trudności opiekuńczo – wychowawcze	- liczba godzin superwizji dla kadry bezpośrednio zaangażowanej we wsparcie dzieci i rodzin,	GOPS, placówki oświatowe,	2024-2026
3.4	Udostępnianie podmiotom ekonomii społecznej informacji na temat możliwości pozyskania środków na realizację działań z zakresu wspierania rodziny	- liczba udostępnionych podmiotom ekonomii społecznej informacji na temat możliwości pozyskania środków na realizację działań z zakresu wspierania rodziny	GOPS, Urząd Gminy,	2024-2026
3.5	Zlecanie podmiotom ekonomii społecznej zadań z zakresu wspierania rodziny.	- liczba zadań zleconych podmiotom ekonomii społecznej w zakresie wspierania rodziny.	Samorząd gminy	2024-2026

VI. ADRESACI PROGRAMU

Rodziny, osoby zamieszkujące na terenie gminy Zarzecze wychowujące dzieci, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dzieci zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej, rodziny w których władza rodzicielska została odebrana lub ograniczona poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej, rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym.

VII. REALIZACJA PROGRAMU

Koordynowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należy do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zarzeczu. Program realizowany będzie na terenie Gminy Zarzecze w latach 2024 – 2026. W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy wziąć pod uwagę uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji. Tak rozumiany program stanowić będzie pełne i kompleksowe ujęcie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Zarzecze. Instytucje wdrażające mogą pozyskiwać środki na realizację programu z innych źródeł, w tym w ramach programów wspólnotowych Unii Europejskiej oraz dotacji konkursowych.

IX. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenia zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Program będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczu w terminie do 31 marca każdego roku będzie przedstawiał Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji zadań określonych w Programie.

